

- Nuclear Suppliers Group (NSG) omfatter produkter og teknologier, der anvendes i forbindelse med udviklingen af kernekraft, men som også kan være relevante for atomvåben.

b. EU-retsgrundlaget:

Inden for EU er det internationale samarbejde vedrørende eksportkontrol formaliseret og forankret i bindende retsakter. De bindende fælles regler for EU-medlemsstaterne om eksportkontrol med dual-use produkter findes i Rådets forordning nr. 1334/2000/EF af 22. juni 2000 om en fællesskabsordning for kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ("dual-use forordningen"), jf. lovforslagets bilag 2. Forordningen indeholder bl.a. bestemmelser om:

- 1) Forskellige typer tilladelser.
- 2) Hensyn, der skal tages i betragtning ved afgørelsen af ansøgningerne.
- 3) Eksportørernes forpligtelser.
- 4) Selve samarbejdet mellem medlemsstaterne om at modvirke uacceptable udførsler.

Dual-use forordningen regulerer eksportkontrollen med dual-use produkter på to måder:

- 1) Den indeholder "kontrollisten" (jf. dual-use forordningens bilag I), som opregner alle de dual-use produkter, der er under eksportkontrol. Produkterne er beskrevet nøje ved tekniske specifikationer,
- 2) Ligeledes indeholder forordningen såkaldte "catch-all" bestemmelser, som fastsætter de nærmere betingelser for eksportkontrol med øvrige dual-use produkter, som ikke er opført på kontrollisten (jf. dual-use forordningens artikel 4, stk. 1-7.)

Nærværende ændringslovforslag har til hensigt at udvide det strafbare område for overtrædelse af artikel 4, stk. 1, i "catch-all" bestemmelserne. Konkret gøres dette ved at udnytte muligheden for at anvende dual-use forordningens valgfri artikel 4, stk. 5, i dansk ret.

Artikel 4, stk. 5, giver en medlemsstat ret til at vedtage national lovgivning, som kræver udførselstilladelse for produkter med dobbelt anvendelse, der ikke er opført på kontrollisten i forordningens bilag I, hvis eksportøren har begrundet mistanke om, at de pågældende produkter skal anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben eller missiler.

Anvendelsen af artikel 4, stk. 5, er frivillig for medlemsstaterne, og hidtil har man i gældende dansk lov ikke anvendt muligheden for at straffe overtrædelse af "catch-all" bestemmelserne på grundlag af artikel 4, stk. 5.

Ifølge dual-use forordningen er det den enkelte medlemsstats nationale myndigheder - i Danmark økonomi- og erhvervsministeren - der alene har kompetencen til at træffe den konkrete afgørelse af, om bestemte udførsler skal tillades eller ej (jf. dual-use forordningens artikel 6, navnlig artikel 6, stk. 2). Administrationen er henlagt til Erhvervs- og Boligstyrelsen (EBST).

c. Danske administrative forskrifter (udførselsbekendtgørelsen):

Med hjemmel i den lov, som nu foreslås ændret, er der udstedt bekendtgørelse nr. 1213 af 18. december 2000 om kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ("udførselsbekendtgørelsen"). Den indeholder de bestemmelser, der er nødvendige for anvendelse af dual-use forordningen, og den gentager de straffesanktioner, som findes i loven.

Hvis lovændringerne vedtages, vil udførselsbekendtgørelsen blive revideret tilsvarende.

Reglerne i dual-use forordningen og i udførselsbekendtgørelsen medfører, at eksportørerne skal søge EBST om tilladelse til udførsel af de produkter, som er opført på kontrollisten, samt for de produkter, der skønnes at falde ind under "catch-all" bestemmelserne.

d. Øget internationalt fokus på eksportkontrol:

Udviklingen efter terrorangrebene i USA den 11. september 2001 har medvirket til en væsentlig forøget international politisk opmærksomhed på bekæmpelse af terrorisme, og lovforslagets stramning af reglerne om eksportkontrol for "catch-all" situationer (jf. dual-use forordningens artikel 4, stk. 1) betragtes som et af de midler, der kan anvendes til at modvirke fremtidig anslag mod den internationale sikkerhed.

Lovforslaget ligger endvidere i klar forlængelse af regeringens anti-terrorpolitik og "terrorpakken". I forbindelse med regeringens "terrorpakke" er strafferammen i straffeloven blevet forhøjet fra 2 til 6 år for den, som forsætligt og under skærpene omstændigheder overtræder reglerne om udførsel af dual-use produkter (som ændret ved lov nr. 378 af 6. juni 2002, jf. lovbeholdtgørelse nr. 779 af 16. september 2002, § 114 e). Denne ændring bragte Danmarks strafferamme på niveau med de fleste andre europæiske lande, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslaget i L 35, pkt. 2.3.4, om "Ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben mv".

Justitsministeriet har i forbindelse med "terrorpakken" anført, at en udvidelse af det strafbare område til også at omfatte uagtsomme overtrædelser af "catch-